

Protocol Basisonderwijs

Algemeen protocol bij openstelling scholen

Versie 23 juni

Dit protocol is opgesteld door PO-Raad, AOOb, CNV Onderwijs, FvOv, en AVS, in afstemming met de Sectorraad GO, VO-raad, Ouders & Onderwijs, VNG, BOink, BMK, BK, Vivis en Siméa en is gebaseerd op nadere adviezen van de betreffende autoriteiten en collegiaal getoetst door het RIVM. Dit protocol is aangepast naar aanleiding van de kamerbrief van 18 juni en het 116e en 117e OMT advies en gaat in op 26 juni.

Het protocol is een handreiking voor de sector en is gebaseerd op het servicedocument, veelgestelde vragen van OCW en de kamerbrieven over dit onderwerp. In het servicedocument zijn de adviezen vanuit het Generiek Kader van de RIVM opgenomen. *NB: Er wordt momenteel gewerkt aan een update van het servicedocument van 12 mei j.l.* Scholen hebben de ruimte om maatwerk te bieden binnen de kaders van het servicedocument. Bij vragen over adviezen uit het Generiek Kader die niet in het servicedocument zijn overgenomen, kunnen scholen afstemmen met de GGD. Samen met de GGD maken zij dan afwegingen die passen bij de school.

In dit protocol wordt ingegaan op een aantal praktische aspecten rondom veiligheid en hygiëne waar rekening mee gehouden kan worden en in sommige gevallen moet worden. Besturen, scholen en werknemers zijn daarbij niet gehouden aan het onmogelijke.

Bij de uitvoering van dit protocol wordt de medezeggenschapsraad betrokken op basis van de WMS, waarbij de termijnen voor overleg in redelijkheid worden ingevuld, zodanig dat snel besluiten kunnen worden genomen.

In het algemeen gelden de volgende regels:

- De school geeft fysiek onderwijs aan alle leerlingen.
- Leerlingen zijn verplicht om naar school te komen. De reguliere leerplicht is van kracht.
- De school is open, tenzij...
 - Het advies van de GGD over besmettingen op school en beperking van het verspreidingsrisico hier aanleiding toe geeft, of
 - De school organisatorisch geen andere mogelijkheid heeft dan te sluiten, omdat teveel personeelsleden ziek zijn of in quarantaine moeten, en geen vervanging beschikbaar is.
- Indien de school gesloten is wegens organisatorische redenen, biedt de school wel noodopvang aan kinderen met ouders in cruciale beroepen en kinderen in kwetsbare posities, en worden deze kinderen naschools opgevangen door de BSO.
- Wanneer onderwijs niet fysiek mogelijk is, schakelen scholen zo veel als mogelijk is in hun situatie over naar onderwijs op afstand of bieden zij maatwerkoplossingen aan om het onderwijs zo goed mogelijk te continueren.
- Een school meldt een schoolsluiting bij de Onderwijsinspectie via het [meldpunt](#).

Daarnaast blijven de hygiënemaatregelen van het RIVM van kracht – zoals het OMT aangeeft, is het extra van belang dat die worden nageleefd. Het gaat daarbij om:

- Een goede melding en monitoring van besmettingen;
- Het strikt toepassen van een [gezondheidscheck](#) wanneer personeel, ouders/verzorgers en andere volwassenen de school binnentreden;
- Het strikt toepassen van de overige hygiënemaatregelen.

Wijzigingen per 23 juni 2021

Dit protocol is integraal aangepast aan de versoepelingen die per 26 juni ingaan. Er zijn geen nieuwe maatregelen in opgenomen, wat niet langer geldt is geschrapt.

I - 3 Hygiënemaatregelen: verplichting persoonlijke beschermingsmiddelen opgeheven (tenzij 1,5 meter niet kan worden gewaarborgd)

II - 1 Aanwezigheid op school en lesaanbod: geen beperkingen meer voor muziekonderwijs en contacten tussen leerlingen.

(Voorheen II - 2 Cohortering: Cohorteringsverplichting opgeheven.)

II -3 Aanwezigheid personeel: beperking tot alleen lesgevende activiteiten opgeheven.

II - 4 Externen in de school: beperkingen opgeheven, mits afstandsregels gehandhaafd worden.

III - 1 Afstandsregels in en om de school: afstandsregels handhaven.

(Voorheen III - 1 Schoolplein: verplichting breng- en haal zones opgeheven, blijft overweging.)

(Voorheen III -2 Looproutes: verplichting opgeheven, looproutes blijven overweging.)

(Voorheen III - 3 Brengen en halen: adviezen en verplichtingen opgeheven.)

III - 2 Leerlingen vervoer: opheffing cohortering.

III - 3 Ventilatie: Zie veelgestelde vragen over ventilatie op lesopafstand.nl. Protocol op dit punt vereenvoudigd.

IV - 3 Bron- en contactonderzoek en thuisquarantaine: voor wijzigingen zie richtlijn BCO Rijksoverheid. Protocol op dit punt vereenvoudigd.

IV - 6 Quarantaine na verblijf buitenland: zie website Rijksoverheid voor meer informatie. Protocol op dit punt vereenvoudigd.

IV - 7 Bij besmetting op school: zie handreiking bij besmetting op lesopafstand.nl. Protocol op dit punt vereenvoudigd.

(Voorheen V Capaciteit: hoofdstuk vervallen.)

I Algemeen		
1	Algemene RIVM richtlijn veiligheidsrisico's	<p>Scholen hanteren de RIVM-richtlijn: lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19.</p> <p>Specifiek zijn de volgende maatregelen van kracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blijf thuis bij klachten passend bij COVID-19. • Medewerkers doen dagelijks voor aanvang van hun werkzaamheden de gezondheidscheck. • Tussen leerlingen onderling én tot volwassenen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden. • Tussen alle volwassenen moet onderling 1,5 meter afstand bewaard worden. • Mondkapjes worden gebruikt waar het niet altijd lukt om 1,5 meter afstand te houden (zoals op de gangen). • Scholen melden zich bij de GGD wanneer er sprake is van één of meer bevestigde besmettingen met COVID-19 als zij daarover nog niet door de GGD zijn benaderd. • De GGD voert bron- en contactonderzoek uit. Zie: lci.rivm.nl/Handreiking-contact-en-uitbraakonderzoek-kinderen. <p>Advies: Stel als school vooraf een eigen stappenplan op bij besmetting of uitbraak op school. Stem dit vooraf af met de GGD.</p>
2	Fysiek contact	<ul style="list-style-type: none"> • Volwassenen houden 1,5 meter afstand tot elkaar. • Er worden geen handen geschud. • Voor sommige doelgroepen van leerlingen is het noodzakelijk dat er afwijkende besluiten genomen moeten worden door de school.
3	Hygiënemaatregelen	<p>Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM zoveel mogelijk worden nageleefd: www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/basisscholen.</p> <p>Denk hierbij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handen wassen met water en zeep, meerdere keren per dag voor ten minste 20 seconden: begin schooluren, voor de pauze, na de pauze, na toiletgang; • Gebruik van papieren handdoekjes; • Hoesten/niezen in de elleboog; • Niet aan je gezicht zitten; • Oppervlakten reinigen met water en zeep¹. <p>Een of meerdere personeelsleden moet verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering van deze hygiënemaatregelen.</p>
4	Hygiëneregeling leermiddelen en ondersteuningsvormen	<p>Leermiddelen, speelgoed, speelmaterialen, devices en werkplekken dienen bij gebruik door meerdere leerlingen met regelmaat schoon gemaakt te worden met water en zeep. Ook materialen die door meerdere personeelsleden worden gebruikt, worden met regelmaat schoon gemaakt met water en zeep².</p> <p>Voor elektronica: gebruik oppervlaktesprays voor elektronica.</p>
5	Schoonmaak	Dagelijks intensieve schoonmaak door schoonmaakprofessionals.

¹ Desinfectie van oppervlakten heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte reinigen met water en zeep. Daarnaast geeft het aanwezig zijn van deze middelen een gezondheidsrisico in klaslokalen. Het RIVM adviseert geen oppervlaktedesinfectie op scholen toe te passen.

² Desinfectie van oppervlakten heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte reinigen met water en zeep. Daarnaast geeft het aanwezig zijn van deze middelen een gezondheidsrisico in klaslokalen. Het RIVM adviseert geen oppervlaktedesinfectie op scholen toe te passen.

		De nadruk ligt op contactpunten en de toiletbediening. Prullenbakken worden dagelijks geleegd.
6	Privacy	Een school dient zich te houden aan de wet- en regelgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens/privacy. Scholen dienen ouders/verzorgers en personeel te informeren over het delen van persoonsgegevens met de GGD en hen in de gelegenheid te stellen om bezwaar te maken tegen het delen van deze gegevens. Zie voor meer informatie de veelgestelde vragen over privacy op lesopafstand.nl .

II Aanwezigheid van leerlingen, personeel, ouder(s)/verzorger(s) en externen op school en lesaanbod

1	Aanwezigheid van leerlingen op school en (les)aanbod	Voor bewegingsonderwijs, zie het protocol van de KVLO: www.kvlo.nl/hulp-en-advies/juridisch-onderwijs-cao/onderwijstype-of--thema/protocol-pagina-lo-in-coronatijd-2020-2021.html .
2	Musicals en diploma-uitreikingen	Musicals en diploma-uitreikingen zijn toegestaan. Volwassenen dienen daarbij onderling 1,5 meter afstand te houden. De grootte van de ruimte bepaalt hoeveel toeschouwers kunnen komen kijken. Houd er ook rekening mee dat het registreren van aanwezigen en een gezondheidscheck verplicht zijn als mensen een vaste zitplek hebben en er geen doorstroom plaatsvindt. Zie voor meer informatie: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/algemene-coronaregels/aangekondigde-maatregelen/plannen-opening-publiek-toegankelijke-locaties
3	Les op afstand	Voor leerlingen die vanwege de RIVM-richtlijnen of lokale maatregelen, geen fysiek onderwijs mogen/kunnen volgen moet de school een alternatieve onderwijsvorm verzorgen, zoals bijvoorbeeld les op afstand.
4	Aanwezigheid personeel	Het advies om de 1,5 m afstand tussen volwassenen te hanteren blijft van kracht. Teamvergaderingen zijn toegestaan, waarbij de grootte van de ruimte bepaalt hoeveel personeelsleden daarbij aanwezig kunnen zijn.
5	Aanwezigheid in de school van ouder(s)/ verzorger(s), vrijwilligers en (externe) professionals	Aanwezigheid van ouder(s)/ verzorger(s), vrijwilligers en/of (externe) professionals is toegestaan mits de algemeen geldende afstand- en hygiënemaatregelen kunnen worden toegepast.

III In en rondom schoolgebouw

1	Afstandsregels in en om de school	Van scholen wordt gevraagd zoveel als mogelijk een bijdrage te leveren aan het kunnen toepassen van de afstandsregels tussen volwassenen. Scholen kunnen daarbij overwegen: <ul style="list-style-type: none"> • verschillende ophaal- en brengzones op het schoolplein te (blijven) handhaven; • looproutes in de school te (blijven) handhaven. Dit is geen verplichting.
---	--	--

2	Leerlingenvervoer	De gemeente organiseert het leerlingenvervoer voor de kinderen in het basisonderwijs op de reguliere wijze. De koepelorganisatie voor het Bedrijfspersonenvervoer heeft haar eigen coronaprotocol. Meer informatie over het taxivervoer: www.knv.nl/coronaprotocollen .
3	Ventilatie	Voor een volledig overzicht van richtlijnen rondom ventilatie wordt verwezen naar www.lesopafstand.nl/lesopafstand/richtlijnen/ventilatie en naar de algemene richtlijnen van het RIVM (lci.rivm.nl/ventilatie-en-covid-19).

IV Gezondheid

1	Medisch handelen/ zorgverlening	<p>Bij medische / verzorgende handelingen kan een mondneusmasker of face-shield gedragen worden.</p> <p>Wanneer intensieve medische of verpleegkundige zorg in het regulier én speciaal basisonderwijs moet worden uitgevoerd waarbij normaal gesproken handschoenen worden gedragen, wordt geadviseerd deze nu ook te dragen.</p> <p>Daarnaast gelden voor zorgmedewerkers de uitgangspunten persoonlijke beschermingsmiddelen bij verzorging, verpleging of medische behandelingen buiten het ziekenhuis: lci.rivm.nl/covid-19/PBMbuitenziekenhuis.</p>
2	Wegstuurbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer een personeelslid gedurende de dag klachten ontwikkelt passend bij COVID-19, gaat het personeelslid naar huis. • Wanneer een leerling gedurende de dag klachten ontwikkelt passend bij COVID-19, gaat de leerling naar huis. • Als een leerling ziek wordt, wordt hij/zij direct door een ouder/verzorger opgehaald. Aan scholen wordt geadviseerd ouders/verzorgers erop te wijzen buiten school te blijven en afstand van elkaar te houden.
3	Bron- en contactonderzoek en thuisquarantaine	<ul style="list-style-type: none"> • Iedereen met klachten die passen bij corona wordt geadviseerd om zich te laten testen (zie hoofdstuk IV-8 Testen). Na een melding van een positief geteste persoon voert de GGD een bron- en contactonderzoek rondom deze persoon uit. Contacten worden geïnformeerd over hun besmettingsrisico en welke maatregelen zij moeten nemen betrekking tot thuisquarantaine. • Als er een besmetting plaatsvindt bij een leerling of personeelslid van de school, volgen school, leerlingen en ouders de instructies van de GGD. De GGD bepaalt in welke categorie een contact valt, namelijk huisgenoten (categorie 1), nauwe contacten (categorie 2) of overige contacten (categorie 3). En bepaalt of en hoe lang quarantaine noodzakelijk is. <p>In het protocol bron- en contactonderzoek, staat nader uitgelegd hoe dit onderzoek plaatsvindt en wat de verschillende categorieën van contacten inhouden.</p> <p>Algemene informatie over thuisquarantaine staat hier: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/algemene-coronaregels/thuisquarantaine.</p>

		<p>Specifieke informatie en leefregels voor mensen die positief getest zijn op COVID-19, hun huisgenoten, nauwe en overige contacten staan hier: lci.rivm.nl/leefregels.</p>
4	<p>Uitwerking thuisblijfregels - leerlingen</p>	<p>Kinderen tot en met de basisschooleeftijd mogen naar de basisschool:</p> <ul style="list-style-type: none"> als ze af en toe hoesten; met bekende chronische luchtwegklachten, astma of hooikoorts zonder koorts of benauwdheid. <p>Zij moeten thuisblijven als:</p> <ul style="list-style-type: none"> het kind verkoudheidsklachten heeft (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn); het kind naast verkoudheidsklachten ook koorts heeft en/of benauwd is en/of (meer dan incidenteel) hoest. als zij getest gaan worden en/of in afwachting zijn van het testresultaat; het kind een contact is van een patiënt met een bevestigde COVID-19 infectie; het kind bij iemand in huis woont die, naast milde klachten die passen bij COVID-19, ook koorts heeft en/of benauwd is. Dan geldt: iedereen in het huis blijft thuis totdat die persoon een negatieve testuitslag heeft; het kind een huisgenoot is van iemand met een bevestigde COVID-19 infectie. Het kind blijft thuis gedurende de quarantaineperiode. Als het kind geen klachten ontwikkelt tijdens deze periode mag het kind daarna weer naar school. <p>Een kind met milde klachten dat niet is getest, mag weer naar school als het 24 uur volledig klachtenvrij is. Kinderen die na 7 dagen nog steeds dezelfde milde klachten hebben, mogen ook weer naar school.</p> <p>Testen van kinderen jonger dan 12 jaar wordt dringend geadviseerd als:</p> <ul style="list-style-type: none"> het kind verkoudheidsklachten heeft (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn), de klachten niet (alleen) bestaan uit verkoudheidsklachten (bijv. als er ook sprake is van hoesten, koorts en/of benauwdheid), of het kind anderszins ernstig ziek is, er een indicatie is in het kader van een bron- en contactonderzoek, het kind deel uitmaakt van een uitbraakonderzoek. <p>Kinderen die getest worden, blijven thuis totdat de uitslag bekend is.</p> <p>Voor meer informatie en beslisbomen over thuisquarantaine bij kinderen, zie: lci.rivm.nl/langdurig-neusverkouden-kinderen.</p> <p>Risicogroepen</p> <ul style="list-style-type: none"> Leerlingen die behoren tot een risicogroep kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs (beslissing van ouder(s)/verzorger(s) in overleg met de school en de behandelend arts). Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index_Risicogroepen. Leerlingen van wie gezinsleden tot een risicogroep behoren kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs (beslissing van ouder(s)/ verzorger(s) in overleg met de school en de behandelend arts). In het servicedocument (volgt zsm) staat beschreven hoe de school ermee om kan gaan als leerlingen twijfelen of het voor hen verstandig is om naar school te gaan, omdat zij zelf meer risico lopen op ernstige gevolgen van een coronabesmetting of omdat zij een huisgenoot hebben met een kwetsbare

		<p>gezondheid. Extra tips en handreikingen staan in het handelingskader thuisblijvers.</p> <p>Voor meer informatie in dit kader zie ook: www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/kinderen.</p>
5	<p>Uitwerking thuisblijfregels - personeel</p>	<p>Neusverkouden huisgenoten personeel</p> <p>Als iemand in het huishouden van het personeelslid (ook kinderen van 0-12 jaar) naast milde COVID-19 klachten ook koorts boven 38°C en/of benauwdheidsklachten heeft, blijft het personeelslid thuis. Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/langdurig-neusverkouden-kinderen.</p> <p>Bij (vermoeden van) besmetting</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personeelsleden die positief getest zijn nemen contact op met de arbo-/bedrijfsarts. • Als een personeelslid thuisblijft tot de uitslag van de GGD-test bekend is overlegt hij/zij met de werkgever over welke werkzaamheden personeelslid eventueel vanuit huis kan doen. <p>Risicogroepen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personeelsleden die in een risicogroep vallen, kunnen worden vrijgesteld van werk op school (keuze medewerker in overleg met de arbo-/bedrijfsarts of behandelend arts en werkgever). Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index_Risicogroepen. • Personeelsleden die met goede redenen niet fysiek op school kunnen/willen werken (bijvoorbeeld personeelsleden met gezinsleden die in een risicogroep vallen), kunnen worden vrijgesteld van werk op school. In gesprek tussen werkgever en werknemer wordt gekeken naar een andere invulling van de werkzaamheden. • Een personeelslid dat niet tot de risicogroep behoort maar zich wel ernstig zorgen maakt, gaat hierover in gesprek met zijn werkgever. In dat gesprek worden afspraken gemaakt over een andere invulling van de werkzaamheden en/of aanvullende veiligheidsmaatregelen. Lukt het niet om tot afspraken te komen, dan kunnen de PO-Raad en de vakbonden ingeschakeld worden voor bemiddeling en advies. • Een personeelslid dat 28 weken of meer zwanger is moet 1,5m afstand tot alle anderen houden (dus ook leerlingen op de basisschool en 0-4 jarigen). Dit leidt er in de meeste situaties in de praktijk toe dat dit personeelslid vanaf het derde trimester ander werk moet doen waarbij wel afstand gehouden kan worden. Dit geldt ook als het personeelslid gevaccineerd is. Meer informatie over zwangerschap, werk en COVID-19 is te vinden op: https://lci.rivm.nl/zwangerschap-werk-en-covid-19.
6	<p>Thuisquarantaine na verblijf in het buitenland</p>	<p>Zie voor meer informatie: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/reizen-en-vakantie en www.nederlandwereldwijd.nl.</p> <p>Geldt het dringende advies voor thuisquarantaine, dan mag diegene niet op school of op het schoolplein komen. Op basis van haar zorgplicht voor de veiligheid op school mag een school personen wegsturen die dit advies niet in acht nemen.</p>
7	<p>Besmetting op school of de BSO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een school dient zich bij communicatie over besmettingen op school te houden aan de wet- en regelgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens/privacy.

		<ul style="list-style-type: none"> Als er een besmetting plaatsvindt, volgen school, leerlingen en ouders de instructies van de GGD met betrekking tot thuisquarantaine. Zie verder de handreiking bij besmetting op lesopafstand.nl. Als een kind van de BSO positief getest is, is het van belang dat ouders zowel de BSO als de school hierover informeren. School en BSO kunnen onderling contact opnemen over de gevolgen van de besmetting, met inachtneming van de privacyregels. Zie ook: www.veranderingenkinderopvang.nl/documenten/publicaties/2021/1/8/protocol-kinderopvang
8	Testen	<p>Iedereen die klachten heeft die passen bij COVID-19 kan zich bij de GGD laten testen. Dit geldt ook voor mensen die een melding hebben ontvangen van de app CoronaMelder of van de GGD. Zie voor meer informatie: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/testen.</p> <p>Testen is altijd vrijwillig. Daarnaast geldt dat niemand kan worden verplicht om de uitslag van een test met de school te delen.</p> <p>Voorrang bij GGD teststraat voor onderwijspersoneel</p> <p>Onderwijspersoneel in het funderend onderwijs krijgt - na toestemming van de schoolleider - toegang tot de voorrangprocedure COVID-19 bij de GGD. De voorrangprocedure is uitsluitend bedoeld voor het opvangen van uitval van onderwijstijd waarmee de continuïteit van het primair proces in gevaar komt.</p> <p>Zelftesten voor onderwijspersoneel</p> <p>Scholen ontvangen zelftesten vanuit OCW voor het onderwijspersoneel. Deze kunnen preventief ingezet worden. Over het testen van onderwijspersoneel is goede afstemming van de school met bestuur, (G)MR, gemeente en GGD nodig. Zie www.zelftesteninhetonderwijs.nl voor meer informatie.</p> <p>NB: Alleen de testen die in de teststraat van de GGD afgenomen zijn geven uitsluitel over (het opheffen van) thuisquarantaine.</p>

V Noodopvang		
1	Noodopvang voor leerlingen van ouder(s) /verzorger(s) met cruciale beroepen en voor leerlingen in kwetsbare posities	<p>Wanneer er sprake is van sluiting vanwege organisatorische redenen, komen leerlingen in een kwetsbare positie en leerlingen van ouders in een cruciaal beroep zoveel als mogelijk naar school. Wanneer de school moet sluiten vanwege quarantaine, mogen deze leerlingen niet naar school.</p> <p>Scholen maken bij schoolsluiting afspraken met hun kinderopvangpartner(s) over de gevolgen van de sluiting voor de BSO. Voor meer informatie over de noodopvang na schooltijd (BSO) zie de website van de rijksoverheid: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/onderwijs-en-kinderopvang/ouders.</p>